

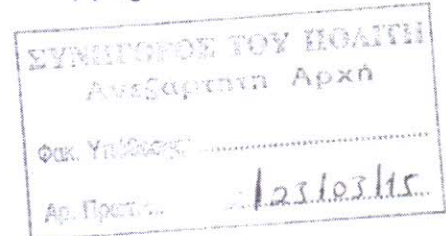

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Τ.Α.
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ Τ.Α.

Αθήνα, 10 Μαρτίου 2015
Αριθ. Πρωτ.: 43208/2014

ΠΡΟΣ: Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
του Κράτους - Έδρες τους
Γεν. Δ/σεις Εσωτερικής
Λειτουργίας

Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 27
Τ.Κ. : 10183 Αθήνα
Πληροφορίες : Μ. Διαμάντη
Τηλέφωνο : 213-1364390
FAX : 213-1364359

ΘΕΜΑ: «Δικαιώματα των παιδιών-φιλοξενούμενων στους δημοτικούς παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς»

Με αφορμή τα ερωτήματα που έχουν υποβληθεί στην υπηρεσία μας, σχετικά με τα δικαιώματα των φιλοξενούμενων παιδιών στους δημοτικούς παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς, των οποίων οι γονείς βρίσκονται σε διάσταση ή είναι διαζευγμένοι, και δεν ασκούν από κοινού την επιμέλεια του τέκνου τους, σας επισημαίνουμε τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τον ισχύοντα Πρότυπο Κανονισμό Λειτουργίας των δημοτικών παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών (ΚΥΑ 16065/22.4.2002) το παιδαγωγικό προσωπικό έχει υποχρέωση ενημέρωσης για την σφαιρική εξέλιξη του παιδιού και τα θέματα υγιεινής αυτού, απέναντι σε όλους τους γονείς, ανεξάρτητα από το εάν ασκούν ή όχι την επιμέλεια του προσώπου του τέκνου τους.

Ειδικότερα, στο άρθρο 18 του Πρότυπου Κανονισμού Λειτουργίας, όπου ορίζονται τα Ειδικά Καθήκοντα του προσωπικού, ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι το παιδαγωγικό προσωπικό έχει υποχρέωση να «*ενημερώνει μία (1) φορά το μήνα τους γονείς για τη γενική, σφαιρική εξέλιξη του παιδιού τους και διατηρεί αρμονική σχέση με αυτούς*». Συναφώς στο άρθρο 13 «*Ιατρική Παρακολούθηση*» ορίζεται ότι «*Μια (1) φορά το μήνα καλούνται οι γονείς σε ενημερωτικές συγκεντρώσεις σχετικά με θέματα υγιεινής των παιδιών*».

Επομένως, σύμφωνα με τα ανωτέρω, το παιδαγωγικό προσωπικό οφείλει να διατηρεί αρμονικές σχέσεις και με τους δύο (2) γονείς των φιλοξενούμενων παιδιών, και να διασφαλίζει το δικαίωμα επικοινωνίας μεταξύ γονέα και τέκνου, προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι σκοποί των παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται η *εξυπηρέτηση των γονιών και η ευαισθητοποίησή τους πάνω σε θέματα σύγχρονης παιδαγωγικής και ψυχολογίας, και η βοήθεια προς τα παιδιά για να αναπτυχθούν ολόπλευρα, σωματικά, νοητικά, συναισθηματικά και κοινωνικά* (άρθρο 2 της ΚΥΑ 16065/22.4.2002).

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, και δεδομένου ότι ο χειρισμός περιπτώσεων παιδιών με διαζευγμένους ή σε διάσταση γονείς εκ μέρους του προσωπικού των παιδικών και βρεφονηπιακών

σταθμών θα πρέπει να είναι σύμφωνος τόσο με τις προβλέψεις της εθνικής νομοθεσίας, όσο και με τις διατάξεις της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού (ν.2101/2002 με αυξημένη τυπική ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος), ο Συνήγορος του Πολίτη στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, κατά το άρθρο 103 πα.ρ.9 του Συντάγματος και το ν.3094/2003, με το αριθμ.πρωτ. 1177 / 21-10-2014 έγγραφό του γνωστοποιεί τα κάτωθι:

A) Στις περιπτώσεις που λόγω διάστασης ή διαζυγίου των γονέων του παιδιού που φιλοξενείται στο σταθμό, η άσκηση της επιμέλειας του προσώπου του έχει ανατεθεί στον έναν γονέα (που διαμένει μαζί του), η περιστασιακή επικοινωνία του παιδιού με τον γονέα που δεν μένει μαζί του, αλλά διατηρεί τη γονική μέριμνα αυτού, **δεν μπορεί να απαγορευθεί εντός του σταθμού**, κατά μείζονα δε λόγο δεν μπορεί να απαγορευθεί η είσοδος του γονέα αυτού στο σταθμό. Η επικοινωνία αυτή ωστόσο δεν πρέπει να γίνεται συστηματικά, και δεν πρέπει να ανατρέπει τη συμμετοχή του παιδιού στο πρόγραμμα δημιουργικής απασχόλησης.

Η δικαστική απόφαση περί επικοινωνίας ορίζει μόνο το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο γονέας που μένει με το παιδί οφείλει να έχει αυτό στη διάθεσή του άλλου γονέα. Η επικοινωνία πέραν της ρυθμιζόμενης στη δικαστική απόφαση δεν μπορεί να αποκλείεται παρά μόνο αν ρητά την απαγορεύει η απόφαση, ή αν συντρέχει σπουδαίος λόγος (π.χ. παρακώλυση της ομαλής λειτουργίας του σταθμού με άσκηση βίας ή πρόκληση ταραχών). Οποιαδήποτε «προφορική ή γραπτή εντολή» του ενός γονέα προς το σταθμό να απαγορεύσει την είσοδο του άλλου ή την επικοινωνία με το τέκνο δεν συνιστά σε καμιά περίπτωση σπουδαίο λόγο, που νομιμοποιεί τη Διεύθυνση να ενεργήσει προς αυτή την κατεύθυνση.

Η συμμετοχή του γονέα που δεν διαμένει με το παιδί σε εκδηλώσεις, όπως οι εορτές που διοργανώνονται στο σταθμό, επίσης δεν μπορεί να απαγορευθεί, παρά μόνο για σπουδαίο λόγο (εάν ο γονέας με τις ενέργειες του προκαλεί αναστάτωση της εκδήλωσης ή η παρουσία του δημιουργεί προβλήματα στο τέκνο). Η αντίθετη επιθυμία του άλλου γονέα, από μόνη της, δεν μπορεί να συνιστά σπουδαίο λόγο.

Επισημαίνεται ότι **για την περίπτωση που η δικαστική απόφαση θέτει όρους για την υλοποίηση της επικοινωνίας (π.χ. παρουσία του άλλου γονέα ή κοινωνικού λειτουργού), η υποχρέωση συμμόρφωσης προς αυτήν επιβάλλει, προκειμένου να επιτραπεί επικοινωνία στο χώρο του σχολείου, να εξεταστεί από τους εκπαιδευτικούς εάν πληρούνται οι παραπάνω όροι.**

B) Η ενημέρωση του γονέα που δεν ασκεί την επιμέλεια του τέκνου επιβάλλεται στο πλαίσιο εκπλήρωσης των καθηκόντων του προσωπικού του σταθμού. Κατ' εξαίρεση, εάν από τον γονέα έχει αφαιρεθεί συνολικά η άσκηση της γονικής μέριμνας, υποχρέωση ενημέρωσής του για το πρόσωπο του τέκνου (επομένως και για τη φιλοξενία του στο σταθμό) έχει ο άλλος γονέας. Αυτό, ωστόσο, δεν αποκλείει τη δυνατότητα ενημέρωσής του από το προσωπικό του σταθμού, δεδομένου ότι ο Πρότυπος Κανονισμός Λειτουργίας δεν προβαίνει σε καμιά διάκριση των γονιών αναφορικά με την ενημέρωσή τους σε σχέση με την άσκηση ή μη της επιμέλειας ή και της γονικής μέριμνας συνολικά.

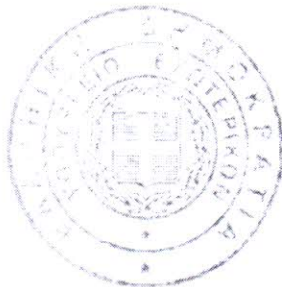
Γ) Η συμμετοχή του γονέα που δεν ασκεί την επιμέλεια του τέκνου (αλλά το υπόλοιπο της γονικής του μέριμνας) στα συλλογικά όργανα δεν μπορεί να αποκλειστεί λόγω της μη δικαστικής ανάθεσης της άσκησης της επιμέλειας σε αυτόν.

Δ) Η παραλαβή του τέκνου γίνεται από το πρόσωπο που ορίζει ο γονέας που ασκεί την επιμέλειά του. Σε περίπτωση διαφωνίας των γονέων που ασκούν από κοινού την επιμέλεια, η παραλαβή θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με την αρχική δήλωση, έως ότου προσκομισθεί στο σταθμό δικαστική απόφαση, η οποία να επιλύει τη διαφωνία των γονέων.

Εν κατακλείδι, **μέριμνα του προσωπικού θα πρέπει να αποτελεί η προστασία του κατοχυρωμένου δικαιώματος του παιδιού σε ανατροφή και από τους δύο γονείς, λαμβάνοντας υπόψη την άποψη του παιδιού και έχοντας ως γνώμονα το συμφέρον του ανηλίκου** (άρθρο 18 του ν.2101/2002 «Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για τα δικαιώματα του παιδιού»), **χωρίς να ευνοεί τυχόν ιδιοκτησιακές αντιλήψεις του γονέα που ασκεί την επιμέλεια απέναντι στο φιλοξενούμενο παιδί, αλλά αντίθετα να ενθαρρύνει τη μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή και των δύο γονέων στην ανατροφή του τέκνου τους.**

Κατόπιν των ανωτέρω, παρακαλούμε όπως ενημερώσετε άμεσα τους ΟΤΑ χωρικής σας αρμοδιότητας.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΠΟΥΛΑΚΗΣ
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΣΥΝΑΡΤΑ ΤΟΥ ΕΠΙΛΟΓΟΥ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ & ΕΥΧΗΡΕΤΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΚΑΡΑΛΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Κοινοποίηση:

- 1/ Συνήγορος του Πολίτη
Χατζηγιάννη Μέξη 5
Αθήνα 11528 (σχετ. / /21-10-2014 έγγραφο)
2. Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Γενική Δ/νση Πρόνοιας
Δ/νση Προστασίας Οικογένειας
Σολωμού 60
Αθήνα 10432

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γεν.Γραμματέα
2. Γενική Δ/ντρια Αποκέντρωσης & Τοπικής Αυτοδιοίκησης
3. Δ/νση μας (Τμήμα Ν.Π.Τ.Α)